

Församlingsindelningsutredningen Nylöse Pastorat 2020

Av Barbro Hjort
2020-05-25

Nylöse pastorat

POSTADRESS: Gunnareds kyrkväg 1, 424 67 Angered

BESÖKSADRESS: Gunnareds kyrkväg 1

TELEFON: +46(31)7318200

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			2 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

Innehåll

1.	Utredningens uppdrag	3
1.1	Delaktighet i utredningen och beslut	3
2.	Drivkrafter för förändring	3
2.1.	Interna faktorer: Historia, ekonomi, organisation m.m.	3
2.2.	Externa faktorer: samhällsutveckling, medlemstal, etc.	4
2.2.1.	Orsakerna till medlemstappet	5
2.3.	Framtida prognos.....	6
2.4.	Allvaret i den ekonomiska situationen	7
2.5.	Kyrkan kommer överleva även tuffa tider!	7
3.	Uppgift, vision, mål och självförståelse	7
4.	Direktiv till utredningen	8
5.	Narrativ	9
5.1	Starka önskemål och olika åsikter	10
6.	Vad är det som gör skillnad?	10
7.	Utredningens frågeställningar.	11
8.	Förslag på församlingsindelning:	12
9.	Avslutande diskussion.....	23
9.1	Församlingsbegreppet	26
10.	Utredningens förslag	27

Bilagor

1.	Statistik.....	29
2.	Kyrkokansliets kyrkoavgiftsprognos – april 2020.....	40
3.	Samtalsfrågor till församlingsråd och distriktsråd.....	40
4.	Vad är en församling?	41
5.	Församlingsindelningar	45

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			3 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

1. Utredningens uppdrag

Nylöse Pastorat bestående av Angereds, Bergsjöns, Kortedala och Nylöse församlingar bildades 2018-01-01 efter beslut av Göteborgs stiftsfullmäktige 2015. Göteborgs kyrkliga samfällighet skulle upphöra 2017-12-31 och av samfälligheten bildades 9 nya ekonomiska enheter varav Nylöse pastorat var en. Nylöse Pastorat ansvarar nu för att den grundläggande uppgiften kan utföras i församlingarna och är en egen ekonomisk enhet som ska bära sin egen organisation och kostnader. Redan innan bildandet konstaterades olikheter i organisationen inom pastoratet och att det kunde bli en fråga om framtida översyn. Kyrkorådet fattade därför beslut 2019-12-02 om en församlingsindelningsutredning under 2020 som ska belysa situationen och föreslå en möjlig ny församlingsindelning. Denna skulle då efter beslut i kyrkofullmäktige och stiftsstyrelsen hösten 2020 kunna träda ikraft 2022-01-01.

1.1 Delaktighet i utredningen och beslut

Utredningen har arbetats fram av en utredare, Barbro Hjort, i samråd med kyrkorådets arbetsutskott, kyrkoherde, administrativ chef och handläggare från Göteborgs stift. Material har hämtats från Svenska kyrkans statistikdatabas, från Göteborgs stads kommuninformation och från samtal med förtroendevalda i församlingsråd och distriktsråd, samt från ledningsgrupp och medarbetare. Docent Thomas Jordan, institutionen för sociologi och arbetsvetenskap, Göteborgs universitet, har konsulterats vid sammanvägning av materialet.

Utredningen kommer att presenteras för kyrkorådet 20-06-02 som därefter beslutar om att skicka utredningen på remiss till Församlingsråd och Distriktsråd under sommaren 2020. Utredningen kommer också att presenteras för medarbetarna innan sommaren och arbetsrättsliga regler kommer att följas inför beslut.

Utredningen och remissvaren bildar underlag för det beslut som sedan tas av kyrkorådet 20-09-07 och kyrkofullmäktige 20-09-16. Därefter skickas beslutet till domkapitlet för yttrande och stiftsstyrelsen för fastställande av kyrkofullmäktiges beslut 20-12-08.

2. Drivkrafter för förändring

2.1. Interna faktorer: Historia, ekonomi, organisation m.m.

År 2018 bildades Nylöse pastorat av de fyra församlingarna Angered, Nylöse, Kortedala och Bergsjön. Man fick en kyrkoherde, ett kyrkoråd samt fyra församlingsråd och från början fyra församlingsherdar. Dessa ingick i pastoratets ledningsgrupp.

Angereds församling var sedan 2014 uppdelad i fyra distrikt med varsin distriktschef samt distriktsråd. När församlingsherden i Angered slutade 2018 beslöt man att inte återbesätta tjänsten. Redan under den senare delen av 2017 hade utöver församlingsherdarna även distriktsprästar i Angered kommit att ingå i pastoratets ledningsgrupp, då det mesta som avhandlades där under införandefasen berörde samtliga chefer.

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			4 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

Innan Nylöse pastorat bildades 2018 så var de fyra församlingarna som nu utgör Nylöse pastorat självständiga församlingar med varsin kyrkoherde och kyrkoråd. Man ingick i Göteborgs kyrkliga samfällighet som var en ekonomisk enhet dit alla Göteborgs församlingar hörde. Göteborgs kyrkliga samfällighet uppbar medlemsavgifter från hela Göteborg utifrån den skattekraft som fanns i hela Göteborg och fördelade resurserna efter en modell som förmedlade resurser efter medlemmar och invånarantal oavsett skattekraft i respektive församling. Med denna resursfördelning per församling gick man över från samfällighet till Nylöse pastorat utan att förändra fördelningen inom pastoratet.

Förändringar av församlingsgränser har historiskt skett ständigt i relation till hur samhället växt och utvecklats. Stora församlingar har delats när nya stadsområden växt fram och församlingar har lagt samman när kommungränser förändras eller bärkraften blivit för liten. I Nylöse pastorat har alla befintliga gränser för församlingarna förändrats under de senaste 50-60 åren.¹

Olikheten i storlekar på pastoratets församlingar, både vad gäller storlek, geografi, boende, medlemmar och resurser är en av anledningarna till att pastoratet nu inleder en församlingsindelingsutredning. Nylöse pastorat skall också bära sina egna kostnader och på grund av det sjunkande medlemstalet så sjunker också intäkterna i pastoratet.

2.2. Externa faktorer: samhällsutveckling, medlemstal, etc.

En viktig faktor som ligger bakom behovet av att se över församlingsindelningen är relaterad både till kyrkans och samhällets nutidshistoria. Några viktiga händelser i relativ närtid är

- år 1991 då folkbokföringen överfördes från Svenska kyrkan till Skatteverket
- år 1996 då dopet blev medlemsgrundande i Svenska kyrkan
- år 2000 då kyrkan skildes från staten och kyrkoråden blev arbetsgivare för präster.

Dessa händelser har starkt förändrat kyrkans situation i samhället.

Andra samhällstrender som påverkat kyrkans situation är hur det tidigare enhetssamhället ersatts av ett pluralistiskt samhälle. Den kristna tron har privatiserats och kyrkan har gått från att vara en del av makten till en marginalisering. Tidigare hade skolan som en uppgift att lära ut om den kristna tron och forma människor till goda kristna. Även sjukvården präglades av kristna barmhärtighetsideal. Nu behöver kyrkan bära detta uppdrag själv.

Både kyrka och samhälle har professionaliserats och gruppen av utbildad arbetskraft inom kyrkan har minskat radikalt. Tidigare hemmafruar eller prästfruar som kunde få timanställningar efter en kortare kurs som barntimmefröknar/ kantorer/diakoner har ersatts av flerårigt utbildade heltidsanställd personal.

Arbetsrätten har utvecklats och 40-timmarsvecka, 5 veckors semester, föräldraledighet har också blivit möjligt för kyrkans medarbetare. Kyrkorådets roll som arbetsgivare har svällt och regler runt arbetsgivarens arbetsmiljöansvar har utvecklats under de senaste 40 åren.

Kyrkans marginalisering under de senaste 25 åren märks tydligt i statistiken från 1996, då dopet blev medlemsgrundande, tills idag. Både antalet medlemmar och antalet efterfrågade kyrkliga handlingar har sjunkit.

Samtidigt har folkmängden i vårt pastorat ökat mycket under dessa 25 år. Folkmängden har ökat från 78 679 till 106 107 invånare i pastoratet, en ökning med ca 27 500 invånare, medan antalet medlemmar nästan halverats

¹ Nylöse församling har avknoppats ur Sankt Pauli och Kortedala och Bergsjön ur Nylöse efter 1950 och framåt.

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			5 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

under dessa 25 år från 43 653 till 22 710. Vi har gått från att drygt 55,4 % av invånarna i Nylöse pastorat var medlemmar i Svenska kyrkan till att 21,4% är medlemmar i Svenska kyrkan på 25 år från 1996-2019.

Vi ser en likartad nedgång i alla församlingar och distrikt i pastoratet. Från att ha börjat på lite olika nivå har alla haft ett medlemstapp på mellan 27 och 37 procentenheter från 1996-2019.

Även antalet huvudgudstjänster har gått ned med ca 32 % och kyrkliga handlingar (Dop, Konfirmation, Vigsel, Begravning) har sjunkit med stora siffror under de senaste 25 åren. Antal dop har minskat från 459 till 155 mellan åren 1996- 2018, begravingar från 535 till 266, vigslar från 92 till 64 och andelen konfirmander har sjunkit från 25,3 % av alla 15-åringar till 4,1 % av alla 15-åringar under samma period.

Det som inte sjunkit nämnvärt under dessa 25 år är antalet anställda. Se bilaga 1.1-1.8

2.2.1. Orsakerna till medlemstappet

Orsakerna till medlemstappet kan relateras till allt det som tidigare skrivits men den enskilt största faktorn är sannolikt att man från och med 1996 blev medlem i Svenska kyrkan genom dopet. Tidigare föddes man in i Svenska kyrkan om en av föräldrarna tillhörde Svenska kyrkan. Man kom automatiskt med och fick aktivt avsäga sig sitt medlemskap. Nu blev det en aktiv handling att välja att döpa sina barn och i samband med det blev barnet medlem i kyrkan.

2019 har 67 % av de boende i Nylöse pastorat utländsk bakgrund. De har inte automatiskt kommit med i Svenska kyrkan utan har i många fall haft en religionstillhörighet i en annan kyrka eller annan tro. De har behövt att ansöka om medlemskap om de vill vara med i Svenska kyrkan. Se bil.1.11

Det är relativt ung befolkning som bor i Nylöse pastorat; 28 % av befolkningen är under 20 år och enbart 11 % av befolkningen är över 65 år. Medlemmarna i Nylöse pastorat är dock äldre, enbart 12 % är under 20 år och 23 % är över 65 år. Se bilaga.1.9

Som medlem i Svenska kyrkan betalar man en kyrkoavgift som uppbärs via skattsedeln. Kyrkoavgiften är 0,81 kr och är beräknad på den skattekraft som fanns två år före innevarande år.

I Nylöse pastorat är medelinkomsten ca 100 000 kr lägre än medelinkomsten för hela Göteborg.

2019 betalade en medlem i Svenska kyrkan i Nylöse pastorat i genomsnitt 1873 kr per år i kyrkoavgift, medlemsavgift. Det gav oss ca 42,3 milj. år 2019. Om vi hade haft samma antal medlemmar idag som 1995 så hade det gett oss 78 milj. i medlemsavgifter. På 25 år har medlemsavgifterna ”sjunkit” med 36 miljoner².

Medlemsavgifterna är den största inkomstkällan för pastoratet, ca 42,3 milj. (2019), och är ca 60 % av intäkterna. Utöver det får vi ett utjämningsbidrag genom det nationella utjämningsystemet i Svenska Kyrkan på ca 14 milj.(2019). Detta får pastorat för att vi uppfyller kriterier för utjämningsbidraget, ekonomiskt utsatt område, diakonala behov, hög andel barnfamiljer och lågt antal medlemmar. Utjämningsbidragets storlek påverkas av det

² Räkneexemplet bygger på att medlemsavgiften var samma idag som för 25 år sedan. Då församlingarna i Nylöse pastorat tillhörde Göteborgs kyrkliga samfällighet och inte var en egen ekonomisk enhet, men uträknat på antal medlemmar som fanns då i församlingarna jämfört med nu så hade situationen sett ut så. För 25 år sedan var inte skattekraften så hög som den är idag per medlem i absoluta tal, utan så hög som den är nu har den aldrig någonsin varit 2020 medan medlemsandelen är så lågt den någonsin varit.

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			6 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

totala antalet medlemmar i Svenska kyrkan och av inomkyrkliga politiska direktiv om hur pengarna ska fördelas. Idag utgör kyrkoavgiften och utjämningsbidraget tillsammans ca 80 % av Nylöse pastorats årliga intäkter³.

Drygt 68 % av medlemsavgiften gick till personalkostnader 2019. Det betyder att det kostar drygt 600 medlemsavgifter för att bekosta en heltidsanställd. För att finansiera de ca 62⁴ heltidsanställda som finns idag i Nylöse pastorat så behöver vi drygt 15 000 fler medlemmar än vi har idag. Med dagens fördelning av ekonomin där 68 % av budgeten går till personalkostnader så räcker dagens medlemsavgifter till ca 37 tjänster. Räknar vi till utjämningsbidraget så ger det ca 50 tjänster. Alltså ca 12 tjänster färre än de vi har idag. Se bilaga 1.10.

2.3. Framtida prognos

Den rådande pandemin kommer också få ekonomiska konsekvenser på samhället och Svenska kyrkan. Prognoserna från Kyrkokansliet som kom i april 2020 pekar på ”att intäktsnivån, även uttryckt i löpande priser, sjunker förhållandevis kraftigt... Denna utveckling ställer krav på stora kostnadsanpassningar inom Svenska kyrkan i närtid för att undvika större underskott i verksamheten under kommande år.”

Den ekonomiska situationen kommer alltså att kräva stora kostnadsanpassningar även i Nylöse pastorat. För mer information se bilaga 2

³ Nylöse pastorat Årsredovisning, 2019.

⁴ Baseras på antal anställda exklusive förskolan som är egenfinansierad. Exemplet förutsätter också att vi inte får in annan finansiering för de anställda, vilket vi i vissa fall kan få genom exempelvis lönebidrag.

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			7 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

2.4. Allvaret i den ekonomiska situationen

Den solidariska kompensationen⁵ som Nylöse pastorat fick i samband med att Göteborgs kyrkliga samfällighet upplöstes var ca 29 miljoner. Pastoratet beslöt att använda dessa under en omställningsperiod, vilken efter politisk vilja och beslut har utsträckts till att omfatta 2022. Därefter skall budget vara i balans, det kräver stora anpassningar för att vara möjligt att åstadkomma. Det vi har för att anpassa kostnaderna är personalkostnader och fastighetskostnader. Dessa måste ner för att nå budgetmålet. Om vi beaktar detta samt det ovan skrivna om den nedåtgående trenden av medlemsutvecklingen och framtida ekonomiska prognos utifrån rådande pandemi, så är det tydligt att en förändring måste ske. Det går inte att fortsätta som tidigare.

Det är i detta ljus man behöver se nödvändigheten av en organisationsförändring nu.

2.5. Kyrkan kommer överleva även tuffa tider!

Samtidigt som vi ser denna nedåtgående trend av medlemmar och den allvarliga ekonomiska situation som kyrkan befinner sig i, så vet vi att kyrkan genom historien har överlevt många svåra tider. Vi är i förhållande till alla andra kristna kyrkor i världen fortfarande en rik kyrka och vi har stora möjligheter att fortsätta att utveckla vår verksamhet. Men under de kommande åren så kommer Svenska kyrkan på många håll få ställa om och hitta nya sätt att vara kyrka. I det läget gäller det att inte tappa modet. Det gäller att inte gräva ner sitt pund utan se de resurser vi har och omsätta dem i aktiv handling.

Det gäller att inte hålla fast vid gamla strukturer som inte längre fungerar utan låta anpassade strukturer stödja oss i vårt uppdrag som kyrka i Nylöse pastorat. Vi har världens bästa budskap, vi har Gud som vår Herre och i Guds ekonomi räknar vi också de "fattiga" och "främlingen" som resurser. De kommer med Kristus till oss och ger oss en bild och en förståelse av vem Gud är. Detta är resurser som konstituerar oss som kyrka och som också kan komma att bli mer betydelsefulla i en tid av tuffare ekonomiska förutsättningar.

3. Uppgift, vision, mål och självförståelse

Nylöse pastorat håller precis på att anta en ny församlingsinstruktion (beslut i Kyrkofullmäktige 2020-06-08). Denna församlingsinstruktion är vägledande för pastoratets arbete och även för denna utredning. I inledningen av församlingsinstruktionen skriver vi: Nylöse pastorat består av Angered, Bergsjön, Kortedala och Nylöse församlingar i Göteborgs stift. Pastoratet är en del av Svenska kyrkan som är en evangelisk-luthersk kyrka. Evangeliet om Jesus Kristus är det centrum vi gestaltar genom ord och handling.

Vi tror på

- Gud Skaparen, som kallar oss att leva i gemenskap och dela varandras bördor
- Gud Försonaren som verkar för människans och hela skapelsens återupprättelse
- Gud Gränsöverskridaren, som genom sin Ande är ständigt närvarande.

⁵ I uppdelningen av samfällighetens egna kapital i balansräkningen diskuterades kring om uppdelning av medel skulle ske utifrån antal medlemmar (de som är med och betalar) eller utifrån invånare/vistelsebegreppet i Kyrkoordningen 2:1. Det beslöts att medlemsbegreppet skulle vara styrande. Det togs då fram en särskild pott för de pastorat/församlingar som förlorade på en sådana uppdelning. Denna kallas solidarisk kompensation. Nylöse pastorat fick ca 29 miljoner.

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			8 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

Nylöse pastorat, med sina fyra församlingar, är ett lokalt utflöde av Kristi världsvida Kyrka. Vi är en folkkyrka som vill verka bland och leva i dialog med människor som bor eller vistas inom Nylöse pastorats gränser. Vi vill vara en kyrka som är närvarande och lyhörd för människors situation i samhället och för Guds möjligheter att återupprätta människor. Det är vi genom *"att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbredas och skapelsen återupprättas"* (KO Andra avd. inledning).

Som ett uttryck för vår tro med blicken på Gud, medmänniskan och skapelsen vill vi samverka med andra aktörer av god vilja; kyrkor, religiösa samfund, kommunen, ideella och offentliga aktörer. Detta för att Guds vilja ska bli synlig i världen. *"Sannerligen, vad ni har gjort mot en av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort mot mig."* (Matt 25:40)

Nylöse pastorats Vision

Vi vill vara en kyrka som är

- angelägen och modig
- öppen och lyhörd för Gud och vår samtid
- vänd mot Guds framtid i hopp och förväntan

4. Direktiv till utredningen

Kyrkorådet beslöt 2019-12-02 § 362 att tillsätta en utredning för att utreda framtida församlingsindelning. Utdrag ut direktiven till utredningen från protokollet: "(Vi ska) kunna förverkliga vår vision, ha år 2030 för ögonen, ändamålsenlig organisation, belysa församlingsbegreppet, tillräckligt stora arbetslag, önskvärt att arbetsorganisationen och församlingsindelningen hänger ihop. Utredningen ska belysa antalet tillhöriga och invånare per församling, samt antalet byggnader."

Utredningen ska belysa följande aspekter:

1. Maximalt fem pastorala chefer utöver kyrkoherden
2. Tillräckligt med förtroendevalda i varje församling
3. Arbetslagen ska vara tillräckligt stora, ingen ska vara ensam i sin profession, arbetslagen ska klara sin årliga bemanning
4. Vad kan vara pastoratsövergripande? Ungdom, förrättningar, konfirmand, husmödrar, vaktmästeri?
5. Geografi – församlingarna måste vara sammanhängande, och det ska finnas möjlighet att transportera sig inom församlingen med kollektivtrafik
6. Varje församling ska kunna fira huvudgudstjänst varje vecka

Göteborgs stift har ett material som heter **Gå samman till ny församling** som ger följande direktiv att fundera över:

Hur påverkar en ändring av församlingsindelningen möjligheterna

1. att utföra församlingens grundläggande uppgift; att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission?

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			9 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

2. att i församlingen ha personer som tar ansvar för att församlingens grundläggande uppgift blir utförd och personer som fullgör uppdragen som förtroendevalda i församlingen?
3. att i församlingen fira gudstjänster i enlighet med vad som framgår av församlingsinstruktionen?
4. att i församlingen ha minst ett kyrkorum, invigt i Svenska kyrkans ordning?
5. att ta ansvar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen?
6. att tillhandahålla dop, konfirmation, vigsel och begravningsgudstjänst?
7. att syftet uppfylls; att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas?

5. Narrativ

Under utredningen har samtal förts med förtroendevalda och anställda från alla olika församlingar och distrikt inom pastoratet. En del statistik har presenterats över medlemsutveckling och församlingsverksamhet och samtal har förts om församlingssyn, samverkan, resmönster och hur tankar går om en framtida församlingsindelning. Se bilaga 3.

Det finns olika berättelser, narrativ, som är levande i pastoratet och som framkommit i dessa samtal med förtroendevalda och anställda. Flera finns på likartade sätt fast i olika delar av pastoratet. En del bara på något ställe. Narrativ kan här förstås som en subjektiv berättelse, verklig för berättaren själv. ("Så här ser jag, förstår jag, tolkar jag situationen") Här nedan presenteras de mycket kortfattat för att synliggöra några av de olika narrativ som finns sida vid sida i pastoratet.

- Vi har en massa bra verksamhet men vi kommer inte ut med det. Folk vet inte om det. Vi behöver bli bättre på att kommunicera. Då kommer vi att få fler medlemmar.
- Vi har lång erfarenhet av att vara fattiga och ändå hitta vägar fram.
- Vi är ett varumärke, och har ett stort förtroendekapital som byggts upp under många år, vi måste vara rädda om det.
- Vi står för en framtidsvision för kyrkan.
- Vi känner inte igen oss i problembilden, vi har inga problem. Ändå där problemen finns.
- Det är oviktigt med medlemskap i Svenska Kyrkan, en "icke-fråga".
- Det finns pengar att söka externt från olika håll i Svenska kyrkan eller samhället.
- Vi är det nya Sverige, vi är efterfrågade och har ett rikt nätverk.
- Vi är bra på att samverka, på dialog.
- Vi är det område som växer mest och har få medarbetare i relation till det.
- Det är viktigt med medlemsvård, vi som har många medlemmar måste ha resurser för att möta upp dem.
- Organisationsförändringar tar bara tid och kraft och leder inte till verkliga förändringar.
- En stor omorganisation hjälper inte, vi måste ut och missionera istället.
- Det krävs en viss storlek på arbetslagen, en kritisk massa, annars blir arbetslagen för sårbara och medarbetare flyr.
- Man behöver en pastoral chef nära.

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			10 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

- Vi behöver bygga det lokala med ideella. Vi är en kyrka tillsammans.
- Ledning, administration etc. bygger ingen kyrka, vi måste ha resurser och bygga lokalt.
- I pastoratets olika församlingar finns så olika mål.
- Vi är så olika. Dom jobbar på ett annat sätt än vi. Där tänker man så olik oss.
- En stadsdel, en kyrka, ett arbetslag är det optimala, så har vi det nu och det är bra
- Vi behöver mer resurser!

Att ställa dessa olika narrativ bredvid varandra gör att man ser att berättelsen om församlingarna och pastoratet är komplex. Det finns en djupare bild och förståelse av sitt eget sammanhang, medan "den andre" ses på avstånd och ibland upplevs som ett hot mot den egna möjligheten att utvecklas. Man känner sina egna behov och resurser och upplever sin berättelse, sin tolkning som starkare och viktigare än andras. Man är mån om att bli förstådda utifrån den specifika situation som man är i. Samtidigt kan den egna berättelsen vidgas och förstås på ett annat sätt då man ställer den i relation till andras berättelser.

5.1 Starka önskemål och olika åsikter

Resursfrågan och dess fördelning är önskemål som kan stå i konflikt med varandra. Vi behöver mer resurser, mer personal, mer pengar till verksamhet. Detta hörs från många håll.

Gränsdragningsfrågan är också en potentiell konfliktfråga. Några vill inte alls vara med andra. Här finns lokala intressen som är svåra att förena med andras. Det kan gälla ens "varumärke" eller särart, **både teologiskt och geografiskt**. Det handlar också om hur man vill kommunicera utåt. Vi är olika och vill inte bli som "ni". Vi vill bevara vår särart. Den är hotad i och med att gränserna för församlingarna är uppe för samtal och beslut.

Medlemskap är också en fråga där olika åsikter/övertygelser kan hamna i konflikt med varandra. Hur viktigt är det att vi har medlemmar i vår församling? För dem som har många är det en viktig fråga att ta hand om dem. För dem som har få, är det en oviktig fråga som har en teologisk ingång.

Utredningen har sett dessa olika önskemål, åsikter och övertygelser och kan konstatera att flera av dem kanske kommer att finnas kvar även efter utredningen. Ändå kan beslut behöva fattas där man så seriöst som möjligt försöker väga samman olika faktorer som är relevanta för ett välgrundat beslut.

6. Vad är det som gör skillnad?

Vad spelar församlingsindelningen för roll för att förändra den stora bilden? Den stora bilden som beskrivits i utredningen är mycket mer omfattande än att den löses enbart av en ny församlingsindelning.

Situationen är mycket komplex. Vad är de stora greppen vi behöver ta? Hjälper en ny församlingsindelning oss att ta dem? Eller behöver vi (också) en ny arbetsorganisation, utvecklad extern och intern samverkan, verksamhetsutveckling, annat? Vad är det för kärnverksamhet vi verkligen måste skydda? Vad i den grundläggande uppgiften är omistligt? Hur förhåller sig församlingsgränserna till det? Är det somligt vi gör som vi inte ska fortsätta med? Är det somligt av det vi gör som lämpar sig bättre i större sammanhang, som inte är beroende av det nära, lokala sammanhanget. Är det annat som riskerar att fara illa av det stora? Och vilken roll

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			11 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

spelar de anställdas arbetssituation kontra församlingens och den grundläggande uppgiftens uppdrag och förutsättningar?

Det finns inga givna svar på dessa frågor. Men samtidigt kan vi inte blunda för verkligheten. Pastoratet behöver styra om kurs för att långsiktigt kunna ta ansvar för sin verksamhet och en ekonomi i balans. Hur länge kan/vågar vi vänta innan beslut behöver tas för en hållbar utveckling i Nylöse pastorat? Vi måste våga ta steg in i det nya, göra det till en möjlighet, se det som en puff in i nya konstellationer som kan öppna dörren för den kyrka vi vill vara;

I Församlingsinstruktions vision skriver vi att vi vill vara en kyrka som är:

- Angelägen och modig
- Öppen och lyhörd för Gud och vår samtid
- Vänd mot Guds framtid i hopp och förväntan

7. Utredningens frågeställningar

Utredningens frågeställningar är trefaldiga. För det första handlar det om teologi och det som är kyrkans grundläggande uppgift. Det är vår kärna och det måste vara fokus på hur det ska kunna utövas. För det andra handlar det om att hitta en organisation som kan understödja arbete med den grundläggande uppgiften. En organisation som är långsiktigt hållbar. För det tredje handlar det om ekonomi. Vi behöver en organisering av pastoratet som vi också långsiktigt har råd med, som på ett ansvarsfullt sätt förvaltar våra resurser till gagn för den grundläggande uppgiften.

Teologi, Kyrkans grundläggande uppgift (Gudstjänst, Undervisning, Diakoni, Mission)

1. **Vi behöver kunna arbeta utifrån församlingsinstruktionen:** - Kunna utföra församlingarnas grundläggande uppgift, förverkliga församlingens syfte och ha församlingsinstruktionens vision i sikte.
2. **Vi behöver kunna bedriva en utveckling av församlingsverksamheten:** (gudstjänst, undervisning, diakoni och mission). Hur är vi kyrka tillsammans, alla som vill vara med, ideella och anställda? Vad kan vara församlingsövergripande och hur, vad ska utvecklas lokalt? Vi behöver ha en plan för hur vi uppfyller församlingens syfte med färre anställda.
3. **Varje församling ska kunna fira huvudgudstjänst varje vecka.** Hur arbetar vi vidare med våra gudstjänsters relevans?

Organisation

4. **Vi behöver en välfungerande och anpassad organisation 2023** – en någorlunda jämlik organisation som tar hänsyn till både storlek, geografi, boende, antal medlemmar, socioekonomisk kontext och resurser, och som fungerar även långsiktigt.
5. **Tillräckligt stora arbetslag** – som klarar sin årliga bemanning och där ingen är ensam i sin profession i möjligaste mån. En attraktiv arbetsgivare som kan rekrytera till bra tjänster.
6. **Tillräckligt med förtroendevalda** – en organisation som inte kräver för stort antal förtroendevalda, eller för många beslutsnivåer, där rollfunktionerna är klara.
7. **Lagom antal chefer** – som tillsammans med kyrkoherden kan utgöra pastoratets ledningsgrupp
8. **Geografiskt sammanhängande församlingar** – man ska lätt kunna ta sig med kollektivtrafiken

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			12 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

Ekonomi

- 9. Vi behöver ta hänsyn till det sjunkande medlemsintäkterna och kyrkorådets beslut om en ekonomi i balans 2023.** – enligt prognos från Kyrkokansliet om Svenska Kyrkans ekonomiska utveckling krävs kraftfulla åtgärder för kostnadsanpassning.
- 10. Vi behöver minst ett kyrkorum i varje församling**

8. Förslag på församlingsindelning:

(Alternativa organisationsstrukturer i relation till kriterierna)

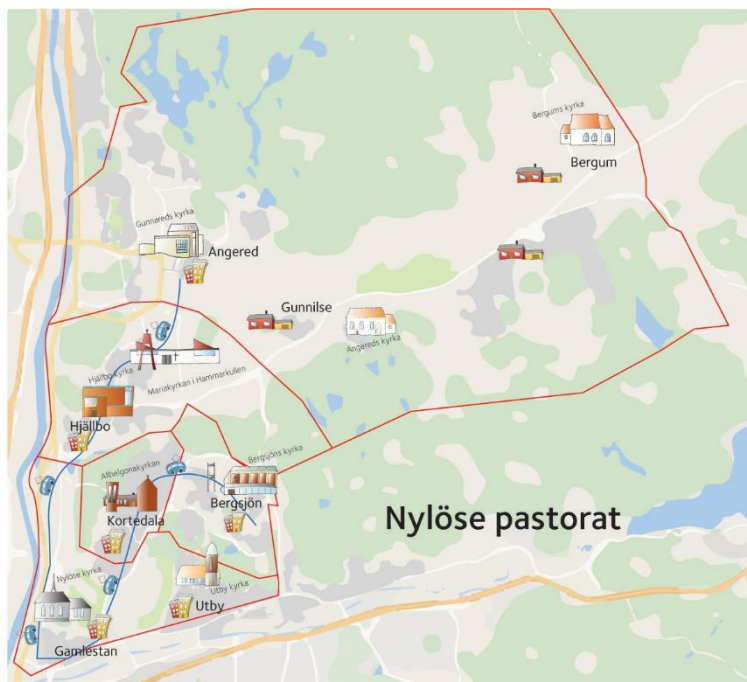
Man kan i princip rita hur många nya gränser som helst inom Nylöse pastorat och det finns ett oändligt antal möjliga konstellationer vad gäller församlingsindelning. Jag har dock landat i 7 varianter som jag skissat på. Dessa tar hänsyn till direktiven till utredningen, historik och befintliga gränser. Det finns inget ”rätt svar” på frågan var gränserna ska gå utan det är en bedömning utifrån olika förhandenvarande kriterier.

Uträkning finns på allt ifrån sju församlingar till en församling i Nylöse pastorat. För förslaget om sju och sex församlingar finns dessa i bilagorna då ingen av dessa förslag på ett tillräckligt vis uppfyller direktiven för utredningen och därför inte är intressanta att gå vidare med i utredningen. Se bilaga 5.

Nedan kommer återstående förslag på fem, fyra, tre, två eller en församling i Nylöse pastorat att gå igenom. I samtliga beräkningar nedan är medarbetare från ”stödet” och förskolan inte inräknade i antal medarbetare. Detta på grund av att stödet arbetar över helheten och förskolan ska vara självfinansierad.

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			13 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

Förslag på 5 församlingar

Församling	Boende	Medlemmar	Medlemmar %	Antal kyrkor/byggn	Antal medarb	Medl/anst inv/anst
Bergsjön	17540	2 121	12 %	1	10,5	212 1669
Kortedala	17334	4 505	25,9 %	1	11	427 1531
Nylöse	15747	6966	44,2 %	2 + försh+ kyrkskolan	9	814 1805
Gunnared/ Angered/Bergum	33 852	7164	21 %	1 + 2+2 försh	12,5	573 2708
Hjällbo/Hammarkullen	19906	1807	9 %	2	8	226 2488

Nylöse pastorat

POSTADRESS: Gunnareds kyrkväg 1, 424 67 Angered

BESÖKSADRESS: Gunnareds kyrkväg 1

TELEFON: +46(31)7318200

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			14 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

Hur fungerar 5 församlingar gentemot direktiven?

Fungerar ganska bra:

- Punkt 1 om församlingsinstruktionen (FIN)
- Punkt 2 om utvecklingen av församlingsverksamheten, gudstjänst, undervisning, diakoni, mission (GUDM)
- Punkt 3 om Huvudgudstjänst varje söndag i varje församling
- Punkt 8 om Geografiskt sammanhängande församlingar
- Punkt 10 om att det ska finna ett invigt kyrkorum i varje församling

Plus:

- + En ganska liten förändring för helheten. Man delar Angereds församling som är den största i två församlingar.
- + För två av församlingarna blir det två kyrkor som man samlas vid i församlingen Nylöse/Utby och Hjällbo/Hammarkullen, i Gunnared/ Angered/Bergum blir det tre kyrkor.
- + Två församlingar har en kyrka var.
- + Angereds församling blir två församlingar i stället för 4 distrikt i en församling. De får församlingsherdar och församlingsråd.
- + Detta förslag ger 2 chefer mindre.

Problematiskt:

- Punkt 4 välfungerande och anpassad organisation. Nej, för lite förändring, ingen omfördelning av resurser. Hjällbo/Hammarkullen är fortfarande för små och sårbara. Fördelningen av resurserna måste ändå ske utöver denna indelning
- Punkt 5 Tillräckligt stora arbetslag. Nej på några ställen blir det fortfarande för små enheter
- Punkt 6 Tillräckligt med förtroendevalda, Nej, Svårt att få fram förtroendevalda till så många församlingsråd.
- Punkt 7 Lagom antal chefer, Nej, blir många chefer om varje församling ska ha ett arbetslag
- Punkt 9 Ekonomi i balans 2023, Denna modell sparar inga pengar.

Minus:

Att utveckla församlingsverksamheten är svårt om man ska klara sin bemanning själv. Det kommer att vara många små verksamheter och vi kan inte dra nytta av specialkompetenser och samarbetsvinster. I direktivet ska vi fundera över pastoratsövergripande verksamhet. Om det blir många chefer över små enheter så gynnar inte det att vi kan arbeta pastoratsövergripande i vissa frågor. Det hämmar på så vis utvecklingen av verksamheten.

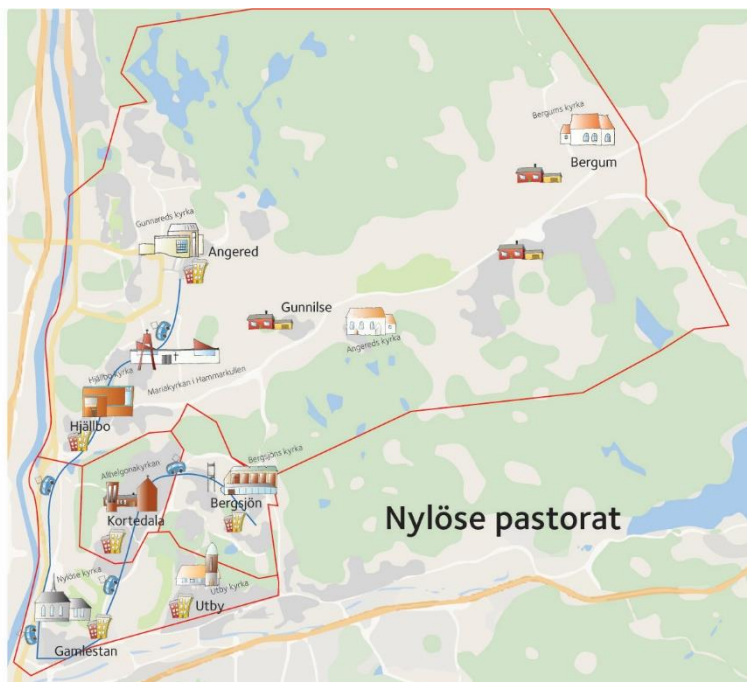
- För tre av församlingarna så blir det inga förändringar alls, Bergsjön, Kortedala, Nylöse. Där sitter man i orubbat bo. Benägenheten att dela resurser i pastoratet torde inte öka.
- För lite bärkraft i församlingarna. Det kommer bli ekonomiskt svårt och direktiven är att lösa bemanningen i enheterna.

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			15 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

- Svårt att få förtroendevalda till alla församlingsråd. Redan idag är det svårt att fylla alla platser för förtroendevalda.
- En ekonomi i balans kräver rätt mycket större åtgärder än detta förslag ger.

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			16 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

Förslag på 4 församlingar

Församling	Boende	Medlemmar	Medlemmar %	Antal kyrkor/byggn	Antal medarb	Medl/anst inv/anst
Bergsjön	17540	2 121	12 %	1	10,5	212 1669
Kortedala	17334	4 505	25,9 %	1	11	427 1531
Nylöse	15747	6966	44,2 %	2 + försh+ kyrkskolan	9	814 1805
Angered	53 758	8971	16,6%	5 +2 försh	20,5	437 2622

Nylöse pastorat

POSTADRESS: Gunnareds kyrkväg 1, 424 67 Angered

BESÖKSADRESS: Gunnareds kyrkväg 1

TELEFON: +46(31)7318200

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			17 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

Hur fungerar 4 församlingar gentemot direktiven?

Fungerar ganska bra:

- Punkt 1 om Församlingsinstruktionen (FIN)
- Punkt 2 om utveckling av församlingsverksamheten kan ske lokalt
- Punkt 3 om Huvudgudstjänst varje söndag i varje församling
- Punkt 8 om Geografiskt sammanhängande församlingar
- Punkt 10 om att det ska finna ett invigt kyrkorum i varje församling

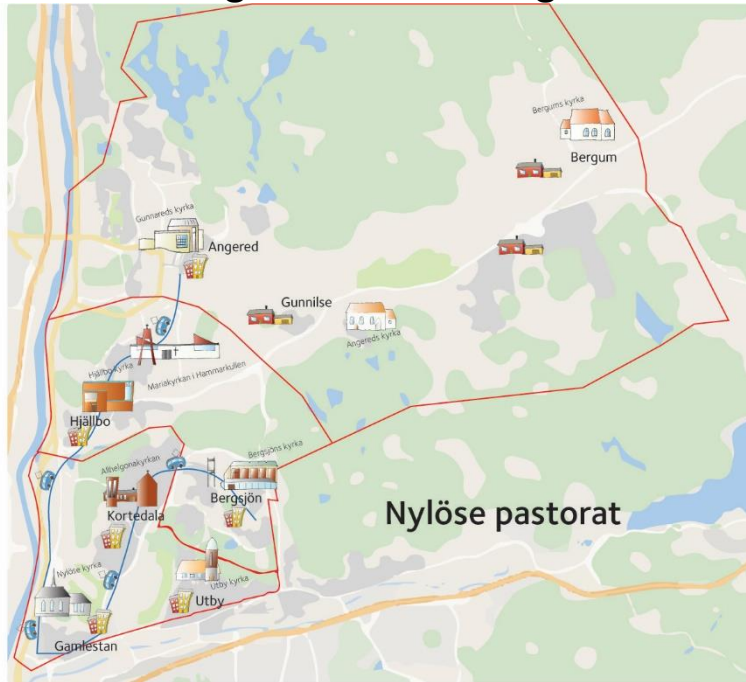
Problematiskt:

- Punkt 2 om utvecklingen av församlingsverksamheten (GUDM) kan vara svårt då vi är i samma läge som nu. Församlingarna inom pastoratet blir fortsatt olika vilket ger ojämlika förutsättningar. Pastoratsövergripande verksamhet gynnas inte.
- Punkt 4 välfungerande och anpassad organisation, Nej, Denna punkt är ju en av de starkaste anledningarna till att initiera en församlingsindelningsutredning. Om pastoratet även framgent består av dessa fyra församlingar så har inte något initiativ tagits till förändring eller omfördelning av resurser.
- Punkt 5 Tillräckligt stora arbetslag, nej, inte överallt. Det kommer att behövas en omfördelning av personalresurser inom pastoratet för att detta ska lösas. Församlingsgränserna underlättar inte det arbetet.
- Punkt 6 Tillräckligt med förtroendevalda, Nej, Svårt att få fram förtroendevalda till så många församlingsråd.
- Punkt 7 Lagom antal chefer, Nej, Omöjligt att ha endast ett arbetslag i Angered och de andra tre Kortedala, Bergsjön, Nylöse är kvar som behändiga enheter. Det skapar en för stor obalans i pastoratets församlingar. Angered måste i så fall distriktsindelas och då blir läget detsamma som nu. Ingen vinst på något sätt.
- Punkt 9 Ekonomi i balans 2023, Denna modell sparar inga pengar

Modellen 4 församlingar såsom församlingsgränserna är nu kan vid första anblicken uppfattas som bra och tryggt. Det är ju så vi har det nu och det fungerar ju. Men det är i nuläget som direktiven tagits av kyrkorådet för att initiera en utredning. Bakgrunden är ju upplevda brister som behöver åtgärdas. Denna modell är ingen förändring. Vi har kvar alla bekymmer som låg bakom att utredningen initierades. Dessutom förvärras den ekonomiska situationen vilket gör denna modell än mer otidsenlig. Den har svårt att svara upp på de utmaningar som vi står inför.

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			18 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

3 församlingar Ökas förslag

Nomineringsgruppen Öppen kyrka (Öka) har skickat en motion till Kyrkofullmäktige med förslag på denna innebörd.

Församling	Boende	Medlemmar	Medlemmar %	Antal kyrkor/byggn	Antal medarb	Medl/anst inv/anst
Bergsjön Hjällbo, Hammarkullen (Den profetiska teologin)	37 446	3928	10,4%	3 kyrkor	18,5	212 2024
Kortedala Nylöse (Mot staden)	33 081	11 471	34,6%	3 + försh kyrkskola	20	573 1654
Gunnared/ Angered/Bergum (Mot skogen)	33 852	7164	21 %	3 kyrkor +2 försh	12,5	573 2708

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			19 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

Hur fungerar 3 församlingar gentemot direktiven?

Fungerar ganska bra:

- Punkt 1 om församlingsinstruktionen (FIN)
- Punkt 2 om utvecklingen av församlingsverksamheten (GUDM) Här finns goda förutsättningar då det blir nya kreativa konstellationer. Samtidigt kan frågan om församlingsbegreppet uppfattas svårförståelig.
- Punkt 3 om Huvudgudstjänst varje söndag i varje församling
- Punkt 5 Tillräckligt stora arbetslag, Ja, men ytterligare justeringar behöver ske för en jämn fördelning av personal
- Punkt 6 Tillräckligt med förtroendevalda
- Punkt 7 Lagom antal chefer, ja det verkar vara en rimlig storlek att vara chef över.
- Punkt 10 det finns ett invigt kyrkorum i varje församling

Problematiskt:

- Punkt 2 Församlingsbegreppet är inte detsamma som man i flera församlingar kunnat förstå det tidigare. Det blir större och innefattar flera kyrkor, och områden. För Angereds del gör det dock ingen skillnad.
- Punkt 4 välfungerande och anpassad organisation. Församlingen delas upp i ungefär lika stora delar vad gäller boende inom församlingarna. Medlemsantalen varierar dock mycket från ca 10% till 21% och drygt 34% Det finns lika många kyrkor inom varje församling. Antalet anställda justeras inte heller tillräckligt i denna indelning utan behöver ses över ytterligare.
- Punkt 8 om Geografiskt sammanhängande församlingar. På kartan är Bergsjön-Hammarkullen – Hjällbo sammanhängande, men avståndet uppfattas ändå som långt, med berg och skog emellan. Det går inga direkta linjer med kollektivtrafiken utan man behöver byta i Gamlestan eller Angereds Centrum
- Punkt 9 Ekonomi i balans 2023. Vi behöver göra ytterligare förändringar för att detta ska ske.

Jag har också tittat på andra tre konstellationer,

Bergsjön - Angered/Bergum, Kortedala- Nylöse, Hjällbo-Hammarkullen- Gunnared

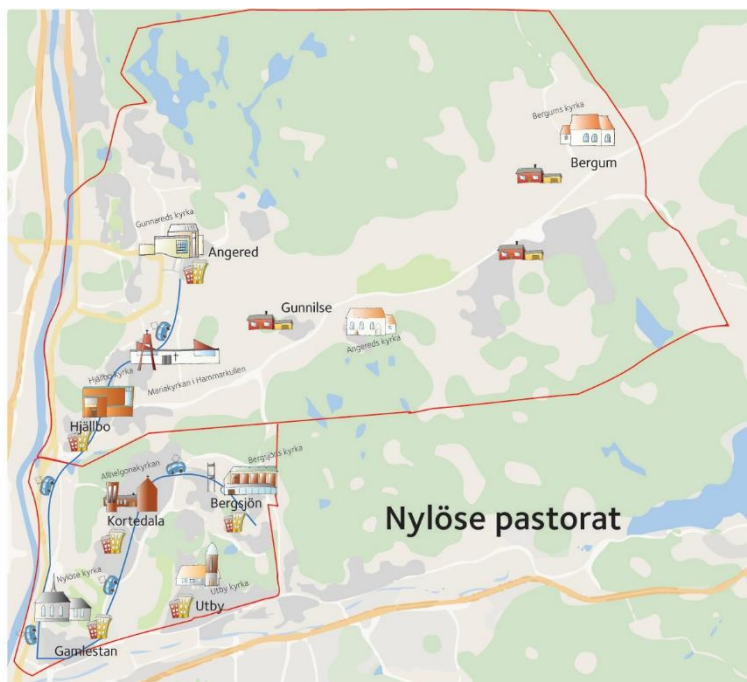
Bergsjön – Kortedala, Nylöse – Hjällbo – Hammarkullen, Gunnared – Angered/Bergum

Bergsjön – Utby, Nylöse-Kortedala, Angered

Alla dessa är möjliga, de har fördelar och nackdelar, men tillför inte mer än de förslag som presenterats ovan. Därför har jag valt att enbart presentera ovanstående förslag om tre församlingar som också är ÖKAS förslag.

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			20 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

2 församlingar

Församling	Boende	Medlemmar	Medlemmar %	Antal kyrkor/byggn	Antal medarb	Medl/anst inv/anst
Bergsjön Kortedala, Nylöse	50 621	13 592	26,8%	4 + förs.h + kyrkskola	30,5	445 1659
Angered	53 758	8971	16,6%	5 +2förs	20,5	437 2622

Hur fungerar 2 församlingar gentemot direktiven?

Fungerar ganska bra:

- Punkt 1 om församlingsinstruktionen (FIN)
- Punkt 2 om utvecklingen av församlingsverksamheten (GUDM) Här finns goda förutsättningar då det blir nya kreativa konstellationer. Redan nu arbetar vi med viss samordning i Angered och "söder". Samtidigt kan frågan om församlingsbegreppet uppfattas svårförståelig.

Nylöse pastorat

POSTADRESS: Gunnareds kyrkväg 1, 424 67 Angered

BESÖKSADRESS: Gunnareds kyrkväg 1

TELEFON: +46(31)7318200

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			21 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

- Punkt 3 om Huvudgudstjänst varje söndag i varje församling
- Punkt 6 Tillräckligt med förtroendevalda,
- Punkt 7 Lagom antal chefer
- Punkt 8 om Geografiskt sammanhängande församlingar. Det är också i nuläget en logisk uppdelning i de två stadsdelarna Angered och Östra Göteborg. Dessa ska väl å andra sidan snart försvinna.
- Punkt 10 Det finns flera invigda kyrkorum i varje församling

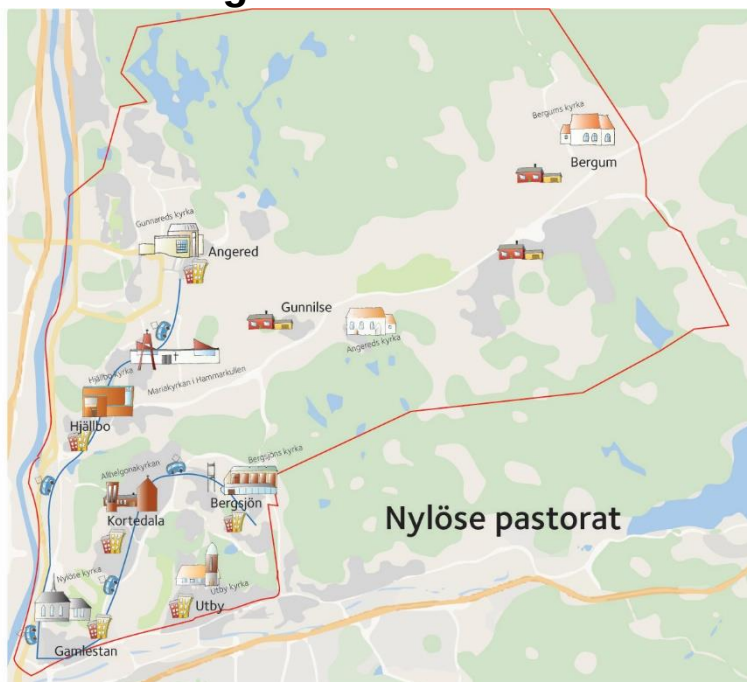
Problematiskt:

- Punkt 2 Församlingsbegreppet är inte detsamma som man i flera församlingar kunnat förstå det som tidigare. Det blir större och innefattar flera kyrkor, och områden. För Angereds del gör det dock ingen skillnad.
- Punkt 4 välfungerande och anpassad organisation,

Pastoratet delas upp i 2 ungefär lika stora församlingar vad gäller boende inom församlingarna. Medlemsantalen varierar men inte så mycket som i förslaget med tre församlingar. Det finns lika många kyrkor inom varje församling. I Angereds församling blir det samma församling som innan, medan den södra församlingen blir en sammanläggning av tre tidigare församlingar (Bergsjön, Kortedala, Nylöse). De nya församlingarna blir i sig kanske väl stora enheter för att kunna vara just enheter, då är risken att de sönderfaller i de gamla församlingarna och distrikten och det kan vara svårt att bygga något nytt. Det blir två församlingsherdar med väldigt stora chefsområden.
- Punkt 5 Tillräckligt stora arbetslag, Ja, men antalet anställda justeras inte med detta förslag då arbetslaget i norr är det gamla Angereds församling som har minst personalresurser i nuläget och den södra församlingen Kortedala+Bergsjön+Nylöse har betydligt mer resurser vad gäller personal. Så detta måste justeras ytterligare i så fall. Risken är också att det blir väldigt stora arbetslag och att man då direkt delar upp sig i mindre och då har vi de gamla församlingarna/distrikten igen fast utan att de är församlingar och har församlingsråd och förtroendevalda.
- Punkt 9 Ekonomi i balans 2023. Vi behöver göra ytterligare förändringar för att detta ska ske.

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			22 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

1 församling

Församling	Boende	Medlemmar	Medlemmar %	Antal kyrkor/byggn	Antal medarb	Medl/anst inv/anst
Nylöse Pastorat	104 379	22563	21,6%	9 kyrkor 3 försh kyrkskolan +	51	442 2046

Hur fungerar 1 församling gentemot direktiven?

Fungerar ganska bra:

- Punkt 1 om församlingsinstruktionen (FIN)
- Punkt 2 om utvecklingen av församlingsverksamheten (GUDM), här finns goda förutsättningar då det blir nya kreativa konstellationer. Samtidigt kan frågan om församlingsbegreppet uppfattas svårförståelig.
- Punkt 3 om Huvudgudstjänst varje söndag i varje församling är inga problem
- Punkt 4 välfungerande och anpassad organisation. Här behöver vi göra en annan uppdelning än genom församlingsgränser. En mer flexibel organisation där vi kan ta tillvara församlingens olika möjligheter genom att ibland föra samman dem och ibland dela på dem. Det är möjligt att inom ramen för denna

Nylöse pastorat

POSTADRESS: Gunnareds kyrkväg 1, 424 67 Angered

BESÖKSADRESS: Gunnareds kyrkväg 1

TELEFON: +46(31)7318200

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			23 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

församlingsindelning vid behov ändra organisationen utan att igen behöva göra en ny reglering. På detta sätt kan organisationen anpassas efter rådande situation. Det blir ett kyrkoråd och inga församlingsråd.

- Punkt 5 Tillräckligt stora arbetslag. Hur stora arbetslagen blir kan man bestämma utan att man delar upp arbetslagen i församlingar. På detta sätt kan man vara mer flexibel med personalresurser. Man är redan idag anställd av Nylöse pastorat. I en tid där man inom pastoratet både kan behöva specialisera sig och ha pastoratsövergripande verksamhet (punkt 2) underlättas det av att gränserna mellan församlingarna försvinner. Att hjälpas åt med den årliga bemanningen och med vissa arbetsuppgifter är också att stärka arbetsgemenskapen och kunna erbjuda en uthållig och stabil verksamhet. Kompetens och profession kan tas tillvara på ett mer ändamålsenligt sätt vilket leder till utveckling av den grundläggande uppgiften (punkt 2). Arbetslagen kan antingen delas in geografiskt eller utifrån uppdrag och funktion, eller en kombination av dessa. Med en församling blir arbetslagens storlek inte så mycket en diskussion om rättvis resursfördelning som det kan bli idag utan kan lättare förändras utifrån förutsättningarna.
- Punkt 6. Tillräckligt med förtroendevalda. Det kommer sannolikt inte bli några problem att få förtroendevalda till endast ett kyrkofullmäktige och kyrkoråd. Kyrkorådet kan forma en inre organisation och arbeta med delegationer till och via kyrkoherden. Den lokala demokratin kan sägas bli tydligare med ett kyrkoråd då det bara finns ett verkställande organ, kyrkorådet: I ett flerförsamlingspastorat, finns istället både kyrkoråd och församlingsråd där båda är verkställande inom olika områden.
- Punkt 7 Lagom antal chefer. Ja, här kan det väljas antal utifrån behov och resurser. Chefer kan vara de bäst lämpade oavsett profession. Vi kan också sätta samman ledningsgruppen utifrån vad som är bäst antal personer och kompetenser in i ledningsgruppen
- Punkt 8 om Geografiskt sammanhängande församlingar.
- Punkt 9 Ekonomi i balans 2023. Församlingsindelningen skapar goda förutsättningar för att kunna få pastoratets budget i balans.
- Punkt 10 om att det ska finna ett invigt kyrkorum i varje församling inga problem

Problematiskt:

- Punkt 2 Församlingsbegreppet är inte detsamma som man i flera församlingar kunnat förstå det som tidigare. Det blir större och innefattar flera kyrkor, och områden.
- Punkt 6 Tillräckligt med förtroendevalda. En problematik som kan lyftas in här är avsaknaden av församlingsråd och att besluten kommer längre från det lokala sammanhanget. Här skulle kyrkorådet kunna besluta om alternativa former för att säkra och förankra den demokratiska processen lokalt.

9. Avslutande diskussion

Utredningen ser att det skulle vara möjligt att organisera Nylöse pastorat på flera olika sätt och av de förslag som har presenterats är det tre förslag som passar bättre in på direktiven. Det är förslaget om **tre församlingar** och om **två församlingar** samt förslaget om att Nylöse pastorat blir **en församling**.

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			24 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

Tre församlingar

Församling	Boende	Medlemmar	Procent medlemmar	Antal kyrkor/byggn	Antal medarb	Medl/anst inv/anst
Bergsjön Hjällbo, Hammarkullen (Den profetiska teologin)	37 446	3928	10,4%	3	18,5	212 2024
Kortedala Nylöse (Mot staden)	33 081	11 471	34,6%	3 + försh + kyrkskola	20	573 1654
Gunnared/ Angered/Bergum (Mot skogen)	33 852	7164	21 %	3 +2 försh	12,5	573 2708

De stora fördelarna med att dela pastoratet i dessa tre församlingar är att man på det sättet får tre ungefär lika stora församlingar vad gäller invånarantalet i pastoratet. Alla församlingar har tre kyrkor och man har en geografisk närhet till varandra. Personalmässigt blir det tillräckligt stora arbetsgrupper för att klara bemanningen över året och man får ett minskat antal pastorala chefer med en församlingsherde i varje församling. Det gör att ledningsgruppen kan få en lämplig storlek för ett konstruktivt arbete. På förtroendemannasida får man ett församlingsråd mindre och behovet av distriktsråd kanske inte finns utan kan ersättas av församlingsrådet. Det finns också viss likhet i församlingarna vad gäller bebyggelse och socioekonomisk kontext, dock inte i alla församlingar.

Det som kan vara problematiskt är kanske framförallt att viljan till sammanläggning i två av de föreslagna församlingarna inte finns där. I sammanläggning av Kortedala och Nylöse upplever man sig på många sätt olik varandra. Det handlar både om antal medlemmar, bebyggelse, historia och socioekonomisk kontext. Varje församling har också kyrkligt genom historien formats lite olika. Idag börjar dock de två församlingarna mer och mer att byggas samman och olikheterna minskar. I sammanläggning av Bergsjön, Hjällbo och Hammarkullen är situationen en annan. Här har man uttryckt att det visst finns många likheter, ett socioekonomiskt utsatt område, med likartad bebyggelse, kyrkan på torget i dialog med omgivningen, få medlemmar i Svenska kyrkan och med en stor flora av andra trosbekännare i samhället. Men här finns ett upplevt stort geografiskt avstånd. Det finns berg och skog emellan och man ligger inte utmed samma spårvagnslinje. Det finns inte en naturlig väg att uppsöka varandras kyrka och sammanhang. Resursmässigt är det också stor skillnad på Bergsjön och Hjällbo, Hammarkullen och det finns kanske en risk att man upplever sig som "lillebror" och inte som jämställda parter.

I den tredje föreslagna församlingen, en sammanläggning av två av distrikten inom Angered's församling, Gunnared och Angered/Bergum, har det uttryckts en stor vilja till att bilda församling tillsammans. Man har redan idag som en del i att vara i samma församling ett nära samarbete och det uppfattas inte så konstigt att själva få utgöra en församling utan ses mer som att man blir en hanterlig enhet. Här kan man också se att man som arbetslag kan komma in och komplettera varandra.

Det blir tydligt i utredningen att det är stor skillnad på att lägga samman redan befintliga församlingar med egna "berättelser" och att lägga samman två distrikt i en redan befintlig församling som redan har en några år gammal

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			25 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

gemensam historia. Man kan å andra sidan hävda att man kan se att efter några år av gemensam församlingshistoria så har också något nytt och gemensamt kunna växa fram. Det kan vara en positiv bild för de församlingar som just ska påbörja en sådan resa.

2 församlingar

Församling	Boende	Medlemmar	Procent medlemmar	Antal kyrkor/byggn	Antal medarb	Medl/anst inv/anst
Bergsjön Kortedala, Nylöse	50 621	13 592	26,8%	4 + förs.h + kyrkskola	30,5	445 1659
Angered	53 758	8971	16,6%	5 +2förs	20,5	437 2622

Den stora fördelen med att indela Nylöse pastorat i två församlingar är att man får två stora och bärkraftiga församlingar som är ungefär lika stora med vars sitt församlingsråd och vars sin församlingsherde. Direktiven som rör teologi och den grundläggande uppgiften fungerar bra. Likaså direktiven omkring ekonomi. Församlingarna sammanfaller också med de stadsdelsförvaltningar som finns idag, Angered och Östra Göteborg. Dessa vet vi ju så småningom dock kommer att försvinna. När det gäller direktiven som rör organisation så fungerar det bra på de flesta punkter. Dock kan man fundera över punkten om organisationens ändamålsenlighet och arbetslagens storlek. De nya församlingarna blir var för sig kanske väl stora enheter för att kunna vara just enheter. De riskerar att vara svårt att bygga ihop församlingarna och att de i stället sönderfaller i de gamla församlingarna och distrikten och då kan det vara svårt att bygga något nytt. Det blir också en större utmaning i den södra församlingen att få samman de tre nuvarande församlingarna, Bergsjön, Kortedala och Nylöse till en, än i Angered där man som församling blir intakt.

1 församling

Församling	Boende	Medlemmar	Procent medlemmar	Antal kyrkor/byggn	Antal medarb	Medl/anst inv/anst
Nylöse Pastorat	104 379	22563	21,6%	9 kyrkor, 3 försh + kyrkskolan	51	442 2046

De stora fördelarna med att göra en församling av Nylöse pastorat är att det blir en flexibel organisation. Vi är i en tid då våra resurser krymper fortare än vi vill. I det läget är det viktigt att i stället för att titta på att vi alla får

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			26 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

mindre resurser, skapa något nytt där vi tar vara på våra resurser och möjligheten till verksamhetsutveckling gynnas. Församlingens olikheter kan bli möjligheter genom att ibland föra samman dem och ibland dela på dem. I en tid där man inom pastoratet både kan behöva specialisera sig och ha pastoratsövergripande verksamhet underlättas det av att gränserna mellan församlingarna försvinner. Att hjälpas åt med den årliga bemanningen och med vissa arbetsuppgifter är också att stärka arbetsgemenskapen och kunna erbjuda en uthållig och stabil verksamhet. Kompetens och profession kan tas tillvara på ett mer ändamålsenligt sätt vilket leder till utveckling av den grundläggande uppgiften.

Även i en församling så behöver det naturligtvis finnas flera arbetslag med flera pastorala arbetsledare. Dessa arbetslag kan antingen delas in geografiskt eller utifrån uppdrag och funktion, eller en kombination av dessa. Med en församling blir arbetslagens storlek inte så mycket en diskussion om rättvis resursfördelning som det kan bli idag, utan kan lättare förändras utifrån förutsättningarna.

Med en församling kan också de olika kyrkorna få träda fram. Att få utveckla sin gudstjänst och sitt församlingsliv lokalt runt sin kyrka, genom att forma lokala grupper för verksamhetsutveckling och gudstjänstliv kan vara ett bra alternativ till församlingsråd och ett sätt att ta tillvara lekmäns engagemang, kunskap och erfarenhet, att vara kyrka tillsammans. Från kyrkorådets sida kan man också arbeta fram alternativa och mer flexibla former för att säkra den demokratiska processen lokalt.

Det är möjligt att inom ramen för denna församlingsindelning vid behov ändra organisationen utan att igen behöva göra en ny församlingsindelning. På detta sätt kan organisationen anpassas efter rådande situation. Att det finns olika sätt att förstå församlingsbegreppet gör det möjligt att både ha en stor församling i Nylöse pastorat samtidigt som det går att prata om församlingen utifrån de lokala sammanhangens kontext, t.ex. ”vi som samlas till gudstjänst här”, eller ”vi som relaterar till kyrkan här” eller något annat av nedanstående församlingsbegrepp.

9.1 Församlingsbegreppet

Det som gör det problematiskt för oss är vad vi lägger i ordet församling. Vad är det? Det har diskuterats både bland förtroendevalda och ledningsgrupp. Här finns olika tankar och förståelser som har hörts under samtalen.

- Församling är vi som samlas till gudstjänst i kyrkan och de kan bo här eller komma från andra sidan stan.
- Församling är alla som är döpta oavsett om de själva upplever sig som församling eller ej.
- Församling är alla som relaterar till kyrkan oavsett deras tro, alla som kommer hit.
- Församlingen är alla som vill räknas dit.
- Församling är alla som bor inom den geografiska ytan som är församlingens gränser eller lokalsamhället runt kyrkan.
- Församlingen är alla, hela den världsvida kyrkan genom historien.
- Församlingen är organisationen.

Det finns inte *ett* begrepp som talar om vad församlingen är. Det finns många, och många fler än de som nämnt här. Kyrkoherde Maria skriver i sin text om församlingsbegreppet ”Samtidigt blir det tydligt när man börjar försöka beskriva olika församlingssyner, att det inte går att välja mellan dem. Vi behöver laborera med allihop, och förstå församlingsbegreppet från olika håll. Men en fungerande församlingsindelning på 2020-talet kanske måste koncentrera sig på att hitta en organisatoriskt fungerande modell. I en församling där det finns flera kyrkor kan en del av definitionerna, 3 (den gudstjänstfirande församlingen) och 4 (Vi som är här) appliceras för att förstå gemenskapen i eller kring en kyrka, snarare än i församlingen.” se bilaga 4.

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			27 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

I alla förslag på ny församlingsindelning är församlingsbegreppet större än vi kan greppa. Idag är det enbart i Kortedala och Bergsjön som man kan tala om att en församling är detsamma som ett samhälle, en kyrka, och ett arbetslag. Men även där är det tydligt att det är olika hur man förstår begreppet, se punkterna ovan.

Att föreslå tre, två eller en församling av Nylöse pastorat gör i den meningen ingen skillnad. I alla de förslagen behöver vi förstå församlingsbegreppet på lite olika sätt. Då behöver vi, som kyrkoherden säger, laborera med flera förståelser och hitta en fungerande organisation där definitionerna av församling tillåts att vara både det lilla lokala sammanhanget och den större organisationen. Kanske kan samtalet om församlingsindelning av Nylöse pastorat möjliggöra ett fortsatt samtal lokalt och en fördjupad förståelse av vad en församling är, där vi också kan hämta näring för samtalet i bibeln och kyrkans historia.

10. Utredningens förslag

Utifrån ovanstående diskussion ser utredningen tre möjliga förslag på församlingsindelning av Nylöse pastorat. **Tre** församlingar, **två** församlingar eller att bilda **en** församling av Nylöse pastorat. Alla förslagen stämmer väl med direktiven och ger goda förutsättningar att ta Nylöse pastorat in i framtiden. Som utredare bedömer jag dock att alternativet att bilda **en** församling av Nylöse pastorat är det bästa.

Det gör jag utifrån följande bedömning

- **En** församling skapar så många nya möjligheter i organisationen, vilket är viktigt att fokusera på i stället för minskade resurser. Vi kan nyttja våra resurser på ett bättre sätt.
- **En** församling är en flexibel organisation som kan fortsätta att fungera under lång tid utan nya regleringar även om omständigheterna för församlingen kommer att förändras.
- **En** församling gör det möjligt att självständigt få bestämma antalet chefer och öppnar upp möjligheten för andra professioner än präster som chefer.
- **En** församling skapar förutsättningar för församlingsutveckling på ett nytt sätt där vi kan samlas runt den grundläggande uppgiftens utmaningar i en ny tid.
- **En** församling blir inte heller så sårbar när det uppstår ”tomma stolar” bland förtroendevalda eller medarbetare.
- **En** församling där det lokala engagemanget runt kyrkorna kan utvecklas.

Att fatta ett beslut nu om att bilda **en** församling av Nylöse pastorat skulle stärka möjligheterna att gå en tuff ekonomisk framtid till mötes. På det sättet tas ansvar för att styra om till en organisation för en långsiktigt hållbar församlingsverksamhet.

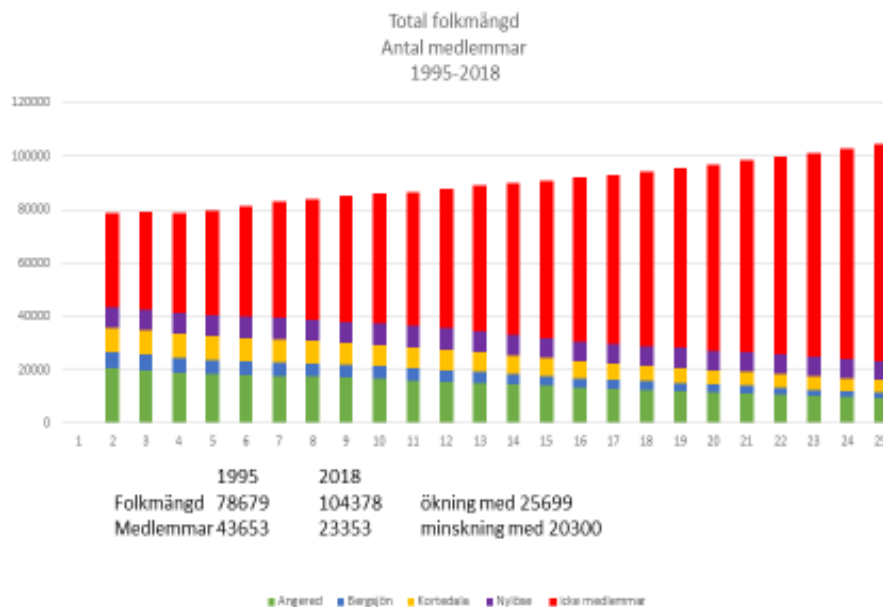
DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			28 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

Bilagor

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			29 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

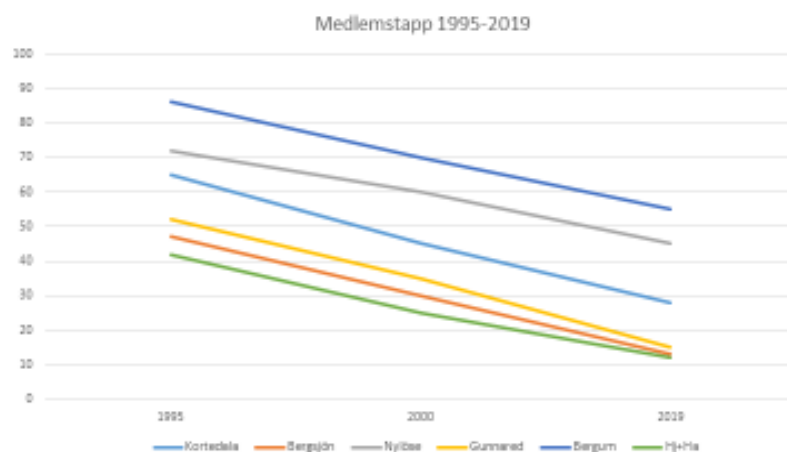
1. Statistik

1.1 Total folkmängd – Antalet medlemmar Nylöse pastorat 1995-2018

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			30 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

1.2 Medlemstapp i NP, församling, distrikt 1995-2018

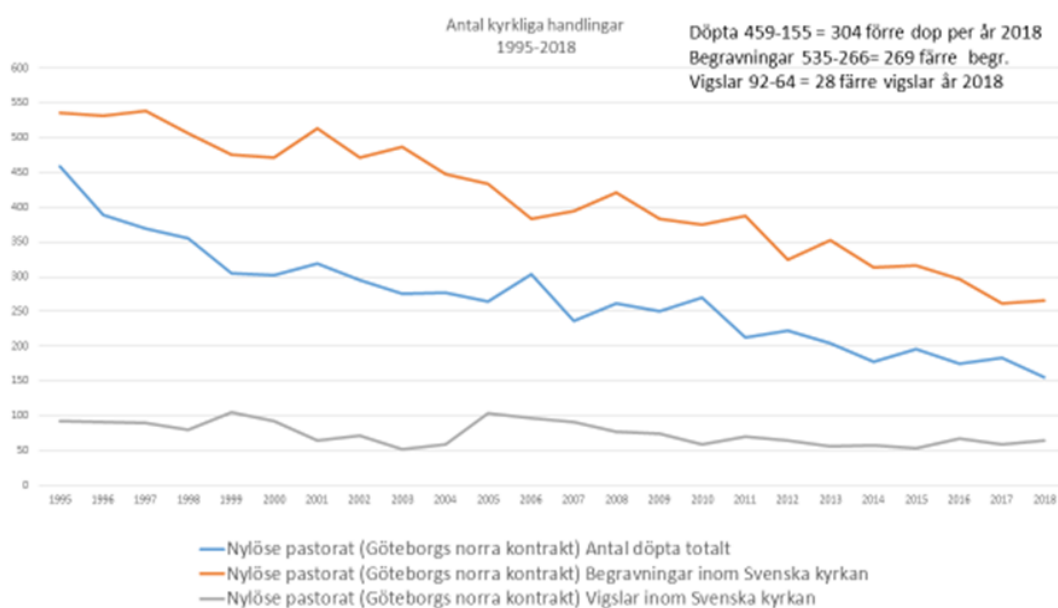

Kortedala 65%-28% = 37procentenheter Bergsjön 47%-13% = 34 Nylöse 72%-45% = 27
 Gunnared 52% - 15% = 37 Bergum 86%- 55% = 31 Hj+Ha 42% - 12% = 30

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			31 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

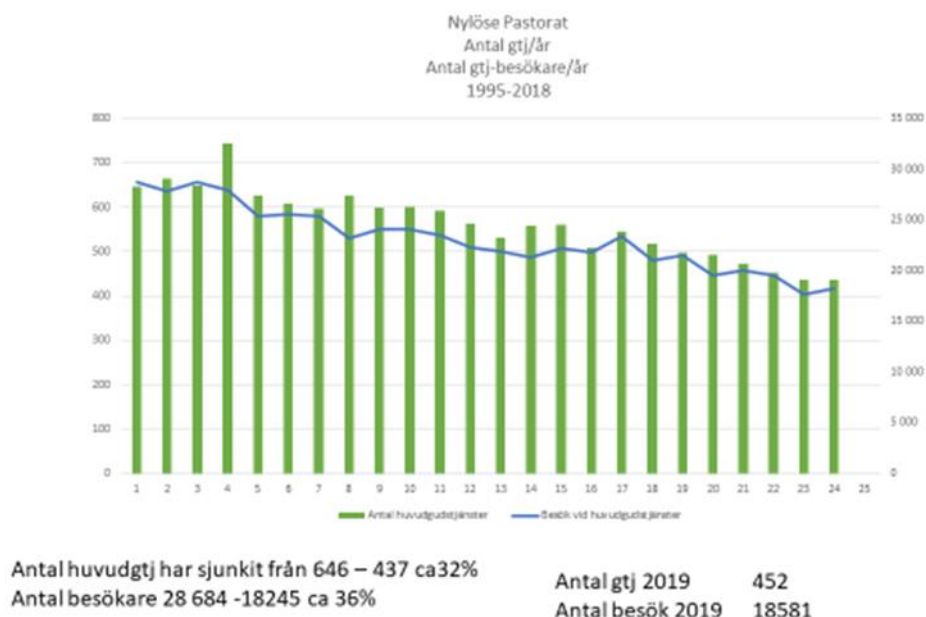
1.3 Antal kyrkliga handlingar NP 1995-2018

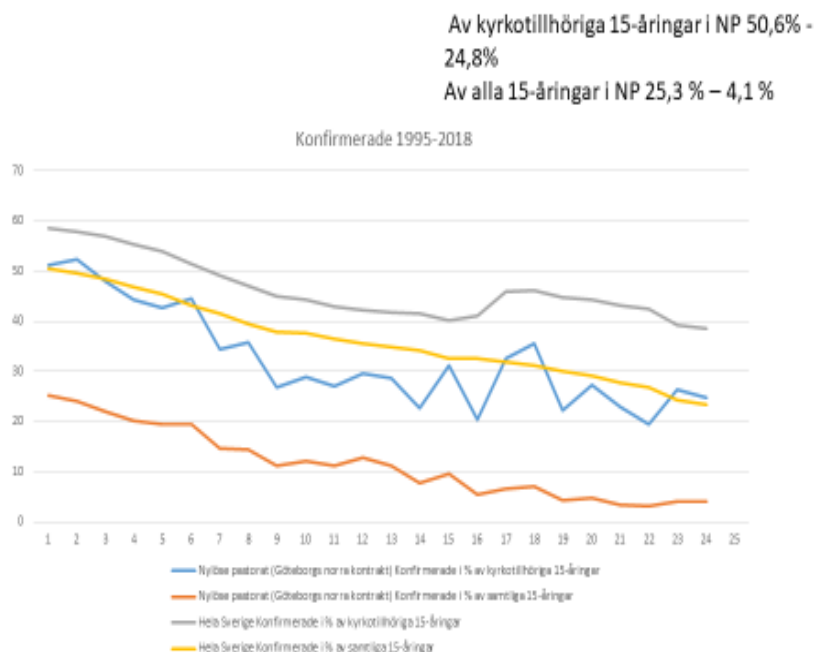
DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			32 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

1.4 Antal gudstjänster/ år, antal gudstjänstbesökare/ år NP 1995-2019

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			33 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

1.5 Konfirmerade Nylöse pastorat 1995-2016

Nylöse pastorat

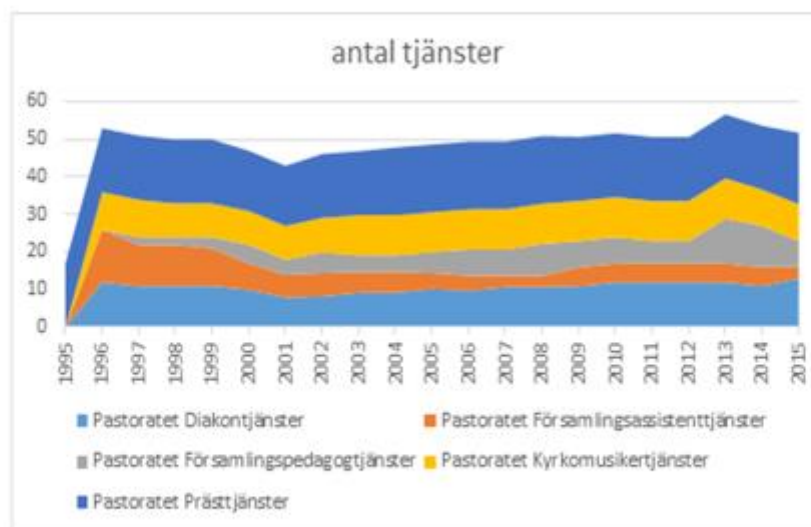
POSTADRESS: Gunnareds kyrkväg 1, 424 67 Angered

BESÖKSADRESS: Gunnareds kyrkväg 1

TELEFON: +46(31)7318200

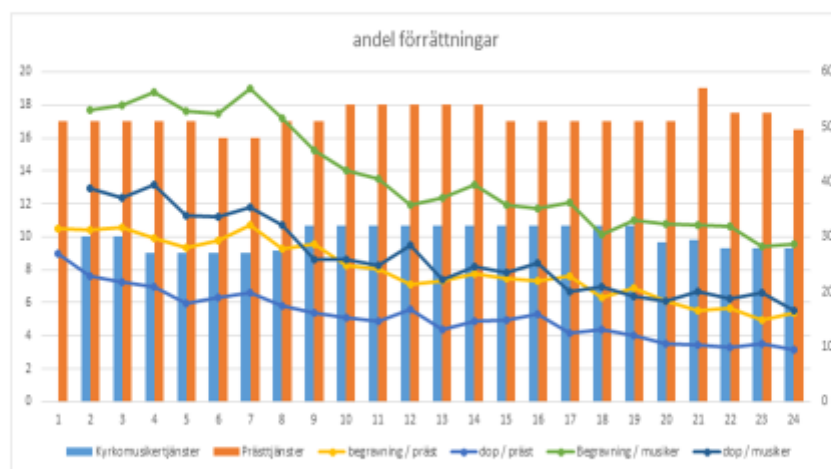
DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			34 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

1.6 Antal tjänster församlingsvård NP 1995-2015

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			35 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

1.7 Antal förrättningar per kyrkomusiker och präster i NP 1995-2018

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			36 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

1.8 Antal boende och medlemmar, samt antal medlemmar/anställd och antal boende/anställd i NP 2019

Antal boende och medlemmar 2019

år	Medlemmar ur k-bok 10/3 2020	Boende ur Gbgbladet 2019	% medl av bef	Antal heltids-tjänster ca	Medlemmar /anställd	Boende/anställd
Hjällbo	796	10632	7,5%	5	159	2126
Hammarkullen	1011	9274	10,9%	3	337	3091
Gunnared	3505	26522	13,2%	6,5	539	4080
A/B	3659	7330	50%	6	609	1221
Sa Angered	8989	53758	16,7%	20,5	438	2622
Kortedala	4505	17334	25,9%	11	409	1575
Bergsjön	2121	17540	12%	10,5	202	1670
Nylöse	6966	15747	44,2%	9	774	1749
SaK+B+N	13592	50621	27%	30,5	467	1659
stödet				11		
NP	22581	104379	21,6%	62		

Nylöse pastorat

POSTADRESS: Gunnareds kyrkväg 1, 424 67 Angered

BESÖKSADRESS: Gunnareds kyrkväg 1

TELEFON: +46(31)7318200

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			37 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

1.9 Åldersfördelning pastoratet

Åldersfördelning medlemmar befolkningen

Församling/distrikt	Över 65 år	Mellan 20-65 år	Under 20 år
Hjällbo	25%	66%	9%
Hammarkullen	37%	53%	10%
Gunnared	33%	57%	10%
A+B	16%	59%	25%
Hela Angered	26%	58%	16%
Kortedala	22%	69%	8%
Bergsjön	26%	67%	7%
Nylöse	13%	72%	13%
Östra Gbg	20	69	10
Pastoratet	21%	66%	14%

	Över 65 (medl)	20-65 år (medl)	Under 20år (medl)
Befolkning i Angered	11% (26%)	58% (58%)	31% (16%)
Befolkn Östra Gbg	11% (20%)	64% (69%)	25% (10%)
Medl pastoratet	21% (2020 23%)	66% (2020 65%)	14% (2020 12%)

Nylöse pastorat

POSTADRESS: Gunnareds kyrkväg 1, 424 67 Angered

BESÖKSADRESS: Gunnareds kyrkväg 1

TELEFON: +46(31)7318200

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			38 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

1.10 Vad kostar en anställd? 2019

Kyrkoavgift ca 42 300 000

Utgjenningsbidrag ca 14 miljoner

Medlemmar ca 22 600

Personalkostnader ca 68 % av intäkterna

62 heltidstjänster 51 i församlingsvård + 11 i stödet, förskolan borträknad

- Intäkt av kyrkoavgift ca 42 300 000 / 22 581 medlemmar = 1873kr per medlem i snitt
- 68 % av medlemsavgiften gick till personalkostnader = 1273kr per medlem
- Personalkostnader ca 48 000 000/ 62 heltidsanställda = 774 000 per anställd (fsk borträknad)
- Kostnad per anställd 774 000 / 1273kr = 608
- Det behövs 608 medlemsavgifter för att finansiera 1 anställd
- För att finansiera 62 anställda behövs 37 700 medlemmar, det är 15 000 fler medlemmar än vi har idag.
- De 22 600 medlemmar vi har idag finansierar $22600 \cdot 1273 = 28\,769\,800 / 774\,000 = 37,1$ tjänster
- Vi får ett utjämningsbidrag på ca 14 miljoner. 68 % av det är $9\,520\,000 / 774\,000 = 12,3$ tjänster
- Medlemsavgifter ger 37,1+ utjämningsbidraget ger 12,3= totalt finansierar detta 49,4 heltidstjänster
- $62 - 49,4 = 12,6$ tjänster behöver annan finansiering

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			39 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

1.11 Sociala faktorer i Nylöse pastorat 2019 Göteborgsbladet

Sociala faktorer siffror

Område	Eftergymn. Utb. %	Öppet arbetslösa %	Ohälsa Ersatta dagar	Medel-inkomst	Förvärvs-frekvens %	Utländsk bakgrund %
Göteborg	53%	6%	26	307 000	78%	35%
Angered	28%	12%	33,6	215 000	63%	75%
Östra Gbg	40%	11%	33,6	227 000	67%	59%
Nylöse pastorat	34%	11,5%	33,6	221 000	65%	67%

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			40 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

2. Kyrkokansliets kyrkoavgiftsprognos – april 2020

PANDEMINS PÅVERKAN PÅ MEDLEMSANTALET 2020

Studier av effekter på individnivå vid de senaste decenniernas kriser tyder inte på att arbetslöshet och minskad inkomst leder till ökade utträden – däremot är risken stor för ökade utträden om församlingar och pastorat höjer kyrkoavgiftssatserna. Denna intäktsprognos utgår från oförändrade kyrkoavgiftssatser under prognosperioden.

Generationsväxlingen väntas dock slå igenom hårdare under 2020 än tidigare beräknat på grund av kraftig överdödlighet bland äldre till följd av pandemin. Äldre personer är också i hög grad medlemmar i Svenska kyrkan. Vi antar här att den senaste månadens överdödlighet i Sverige p.g.a. covid-19 fortsätter året ut. Detta innebär i sig ett medlemstapp om cirka 6 200 personer eller 0,11 procent utöver den relativt nya medlemsprognosen, som föregående kyrkoavgiftsprognos från februari 2020 byggde på. Denna medlemseffekt under 2020 får i sin tur påverkan på intäkten från kyrkoavgiften år 2023.

Nedjusteringen av intäktsprognosen för 2021 hänger samman med tidigare nämnda regeländring om att enskilda näringsidkare får avsätta stora delar av överskottet till periodiseringsfond i deklarationen för 2019. För intäktsår 2022 beror nedjusteringen i huvudsak på en stor nedgång under 2020 i sysselsättning och löneökningar till följd av pandemin. Dessa nedgångar väntas leda till att summan av medlemmarnas inkomster totalt sett minskar under 2020. SKR räknar sedan med en relativt stark konjunkturåterhämtning och skatteunderlagstillväxt redan under 2021. Till följd av detta kommer slutavräkningarna för åren 2021 och 2022 i form av rekylar inom 2023 och 2024 års intäkt från kyrkoavgiften, då avräkning görs mot 2021 och 2022 års låga nivåer på förskotten. Intäktsökningen under 2023 dämpas samtidigt något på grund av överdödlighet bland medlemmarna under 2020 till följd av pandemin.

3. Samtalsfrågor till församlingsråd och distriktsråd

- Problemformulering och målformulering
- Församlingssyn – vad är församling för dig/er, utifrån kyrkoherdens text se nedan
- Statistik – se ovan
- Omvärldsbeskrivning i siffror – hur tolkar vi dessa?
- Vilka resurser har vi?
- Vilka resurser och behov har vi?
- Samarbeten – vilka samarbeten finns idag internt och externt?
- Resmönster – Hur reser personer inom pastoratet till jobb, skola, fritid, handel?
- Församlingsindelning – om ni inte skulle vara egen församling, vilken framtida församlingsindelning av Nylöse pastorat tänker ni då?

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			41 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

4. Vad är en församling?

Text från kh Maria Ottensten 30/1 2020

En fråga som i vår kyrka kan besvaras på många olika sätt, eller annorlunda uttryckt – ordet församling har med tiden kommit att få många olika betydelser.

Kyrkoordningen uttrycker det så här:

Ur KO Avd 2

Svenska kyrkan framträder lokalt som en församling. Denna är den primära enheten inom kyrkan. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift.

Svenska kyrkan har en rikstäckande indelning i territoriella församlingar som pastorala områden. Församlingen är samtidigt en gemenskap av de människor som tillhör Svenska kyrkan och är bosatta inom församlingens område. Det finns även icke-territoriella församlingar. Flera församlingar kan samverka i ett pastorat.

Församlingen har lokal självstyrelse men är samtidigt en del av ett stift och Svenska kyrkan som trossamfund. Delaktigheten i de döptas och troendes allmänna prästadöme förenar alla i församlingen, vigda och icke vigda. Alla har tillsammans ansvaret för att församlingens grundläggande uppgift blir utförd. Den demokratiska organisationen och kyrkans ämbete eller vinningstjänst har gemensamt ansvar för att bedriva en verksamhet i enlighet med Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära. För varje församling finns ett kyrkoråd eller ett församlingsråd som församlingens styrelse och en kyrkoherde med ansvar för ledning, samordning och tillsyn.

Kyrkans verksamhet bärs således organisatoriskt upp såväl av alla kyrkotillhörigas, och särskilt de förtroendevaldas, ansvarstagande inom den demokratiska organisationen som av ansvarstagandet hos dem som är vigda till uppdragen inom kyrkans vinningstjänst. Det är inte två helt skilda former av ansvar. De förtroendevalda och andra som tillhör kyrkan har tillsammans med dem som innehar vinningstjänsten del i det gemensamma uppdraget att förkunna det kristna budskapet. Tillsammans har de också ansvar för det demokratiska beslutsfattandet och för besluten.

Kyrkoordningen sammanför de sidor av församlingsbegreppet som har med kyrkans liv att göra (Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas) tillsammans med det som är organisatoriska aspekter av församlingsbegreppet (rikstäckande indelning i territoriella församlingar som pastorala områden.)

Det är två sidor av församlingsbegreppet, men det finns fler, och redan från början vill jag påstå att det inte går att ställa olika betydelser av ordet mot varandra. Istället behöver vi få syn på hur komplext det är.

Här kommer en genomgång av några aspekter av församlingsbegreppet:

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			42 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

Församling i Bibeln

På grekiska används ofta ordet Ecclesia, av t ex Paulus när han skriver brev till olika församlingar. Det betyder ungefär ”utkallad”, och syftar på att församlingen av Guds folk, liksom kallats ”ut ur världen” in i Guds sammanhang. Just den aspekten är kanske inte den mest levande i vår kyrka, men bär ändå en viktig aspekt av församlingsbegreppet. Församlingen grundar sig inte i att människor här på eget initiativ slutit sig samman, utan på att Gud har kallat människor att bilda församlingar och kyrkor.

Utifrån detta går vi vidare till mer nutida beskrivningar av vad en församling är. En del av tankegodset här kommer från Andreas Holmbergs avhandling ”Kyrka i nytt landskap” som bygger på studier av Framtiden bor hos oss, och församlingar som ingår där, bl a Bergsjön.

1. Organisationen

Den grundläggande enheten i Svenska kyrkan som kan antingen vara en församling som inte ingår i ett pastorat, eller, som i Nylöse pastorat, flera församlingar som ingår i ett pastorat. I ett pastorat finns det då minst två, och i vårt pastorat 3 pastorala nivåer:

- pastoratet som helhet, som leds av en kyrkoherde och styrs av ett kyrkoråd.
- Församlingar som på kyrkoherdens uppdrag leds av en församlingsherde och där ett församlingsråd utgör styrelse, med beslutsmyndighet över vissa områden.
- Distrikt, som på kyrkoherdens uppdrag leds av en distriktspräst och där församlingsrådet överlåtit vissa frågor till ett distriktsråd.

Den sistnämnda nivån finns inte reglerad i KO utan är helt upp till pastorat och församling att besluta om.

Förtroendevalda

I den lokala organisationen spelar de förtroendevalda en viktig roll. Den gemensamma ansvarslinjen förutsätter balans mellan förtroendevalda och kyrkoherde, och att man tillsammans tar ansvar för helheten i pastoratet. Ofta finns de förtroendevalda med i den gudstjänstfirande församlingen i någon av pastoratets församlingar. Det fördjupar perspektivet på den aktuella församlingens uppdrag. Samtidigt kan det vara en utmaning att växla mellan olika perspektiv, det lokala och det övergripande, i sin roll som förtroendevald. Förtroendevalda finns som döpta medlemmar med i alla följande definitioner av församlingen, också om det inte explicit nämns.

2. Den territoriella församlingen

Svenska kyrkan har ju ett territoriellt församlingsbegrepp – d v s medlemmarna kan inte själva välja vilken församling de vill tillhöra, utan det bestäms av var man bor. Här blir det skillnad på olika församlingar. På vissa platser är tillhörigheten till sin församling mycket förknippad med personkännedom, byggnaden, det område man lever i, livsriter etc och det är dit man hör och känner sig tillhörig oavsett hur ofta man är där. På andra platser blir detta mer diffust. Många vet inte vilken församling man tillhör och man söker upp den kyrka som man upplever svarar på de behov man har oavsett om man är medlem där eller inte. I Nylöse pastorat finns båda dessa förhållningssätt till församling.

3. Den gudstjänstfirande församlingen

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			43 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

Ett annat sätt att se på och beskriva församlingen är att utgå från gudstjänsten. Det är kanske också den definition som ligger närmast den nytestamentliga "Ecclesia". Församlingen är de som på en viss plats möts till gudstjänst på söndagarna. Den gemenskapen är den grundläggande för kyrkan, och det är den som utgör kyrkans viktigaste struktur och "subjekt". Kyrkan byggs inte ur en organisation eller beslutas av ett kyrkoråd eller en kyrkoherde utan växer fram som en gemenskap där människor möts till gudstjänst. Viktigast är denna gemenskap och det är den som egentligen utgör församlingen. Kanske kan man säga att detta är den ursprungliga betydelsen av ordet, samtidigt som det i Svenska kyrkan är ganska ovanligt att den organisatoriska församlingen och gudstjänstfirande församlingen sammanfaller.

4. "Vi som är här"

I "Kyrka i nytt landskap" av Andreas Holmberg, beskrivs hur det i Bergsjön och i kyrkor som finns i liknande områden växer fram en förståelse av kyrkan som "vi som är här" – de människor som i olika sammanhang sökt sig till kyrkan, kommit att känna sig hemma där, oavsett dag i veckan, oavsett kyrkotillhörighet, eller t o m ibland oavsett religionstillhörighet, uppfattar det som att "det är vi som är kyrkan" Vi, som är här.

5. "Folkkyrkans arvtagare"

Ibland beskrivs Svenska kyrkans församlingar som i alltför stor utsträckning "de anställdas kyrka", där församlingen blir ett sammanhang där anställda s a s producerar verksamhet för människor som mest ses och ser sig som "kunder". Denna uppfattning av sig själva delas sällan öppet av anställda, och förtroendevalda, men kan ibland ligga som en underförstådd, outtalad självförståelse. Den förståelsen av församlingen kan man möjligen säga är en modern version av Einar Billings folkkyrkotanke. Han var noggrann med att betona folkets kyrka – och då var det hela svenska folkets kyrka, eftersom så gott som alla var med. Han ville inte dra någon gräns mellan troende och icketroende, eller gudstjänstfirare och andra. Det var inte den specifika gudstjänstfirande gemenskapen som var kyrkan, utan alla – och det var prästens uppdrag att se till att dessa alla nåddes av evangelium. I vår tid har prästen isåfall ersatts av medarbetarlaget, som genom olika satsningar ska nå alla, eller så många som möjligt i den territoriella församlingen. En "ecklesiologisk huvudfoting" kallar Jan Eckerdal detta för i sin avhandling "Folkkyrkans kropp". Kristi kropp som gemenskap finns liksom inte, bara huvudet – Kristus, och en massa olika lemmar som var och en relaterar till huvudet.

6. Alla döpta/tillhöriga

Att betrakta församlingen som alla som är döpta/ tillhöriga Svenska kyrkan inom församlingens gränser är korrekt, samtidigt både bra och utmanande. Många medlemmar vill vara med i kyrkan för att stödja kyrkans goda verksamhet. Sitt medlemskap uttrycker man i att betala sin medlemsavgift. Utmaningen är att se på vilket sätt dessa tillhöriga vi aldrig ser, utgör en församling. I en del av våra stadsdelar finns också en utmaning "från andra hållet" i att många som ofta firar gudstjänst, och är en del av gemenskapen, kanske med ledaruppgifter eller praktiska uppgifter inte är tillhöriga. Kanske hör man till en annan kristen kyrka, eller t o m en annan religion. Ändå uppfattar man sig och uppfattas man som en viktig del av sin kyrka/församling. Tanken på församlingen som "alla döpta/tillhöriga" hänger ihop med folkkyrkotanken.

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			44 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

Kyrkoherdens avslutande reflexion:

Dessa sex modeller för att förstå vad en församling är, täcker förstås inte allt. Det skulle kunna skrivas fram fler varianter. Samtidigt blir det tydligt när man börjar försöka beskriva olika församlingssyner, att det inte går att välja mellan dem. Vi behöver laborera med allihop, och förstå församlingsbegreppet från olika håll. Men en fungerande församlingsindelning på 2020-talet kanske måste koncentrera sig på att hitta en organisatoriskt fungerande modell. I en församling där det finns flera kyrkan kan en del av definitionerna, kanske fr a nr 3 och 4, appliceras för att förstå gemenskapen i eller kring en kyrka, snarare än i församlingen.

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			45 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

5. Församlingsindelningar

Förslag på 7 församlingar:

Församling	Boende	Medlemmar	Procent medlemmar	Antal kyrkor/byggn	Antal medarb	Medl/anst inv/anst
Bergsjön	17540	2 121	12 %	1	10,5	212 1669
Kortedala	17334	4 505	25,9 %	1	11	427 1531
Nylöse	15747	6966	44,2 %	2 + försh+ kyrkskolan	9	814 1805
Gunnared	26522	3505	13,2 %	1	6,5	579 3975
Hjällbo	10632	796	7,5 %	1	5	169 1521
Hammarkullen	9274	1011	10,9 %	1?	3	360 2734
Angered/Bergum	7330	3659	50 %	2+2 försh	6	659 1200

Hur fungerar 7 församlingar gentemot direktiven?

Fungerar ganska bra:

- Punkt 1 om FIN
- Punkt 3 om Huvudgudstjänst varje söndag i varje församling (Kan bli svårt på sommaren då det i nuläget är sommarstängt på vissa platser)
- Punkt 8 om Geografiskt sammanhängande församlingar
- Punkt 10 om att det ska finna ett invigt kyrkorum i varje församling (Hur blir det i Hammarkullen?)

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelningsutredning Nylöse Pastorat 2020			46 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

+ Bilden av den optimala församlingen är ofta en kyrka, en stadsdel och ett arbetslag. Men inte ens med denna modell kan vi vara det för mer än två församlingar; Bergsjön och Kortedala. Alla andra församlingar innefattar flera stadsdelar eller har flera kyrkor.

+ Med detta förslag blir det så att en församling är vi som samlas vid vår kyrka och är med och firar gudstjänst där, det gäller för fem av församlingarna. För två av församlingarna blir det dock två kyrkor som man samlas vid i församlingen Angered/Bergum och Nylöse/Utby.

+ För tre av församlingarna så blir det inga förändringar alls, B,K,N. Där sitter man i orubbat bo.

+ Angereds församling blir fyra församlingar i stället för distrikt. De får församlingsherdar och församlingsråd.

Problematiskt:

- Punkt 2 Utveckling av GUDM, Nej, kan bli svårt med så små arbetslag
- Punkt 4 välfungerande och anpassad organisation, Nej, Svårt, för små arbetsgrupper
- Punkt 5 Tillräckligt stora arbetslag, nej
- Punkt 6 Tillräckligt med förtroendevalda, Nej, Svårt att få fram förtroendevalda till så många församlingsråd
- Punkt 7 Lagom antal chefer, Nej, blir många chefer om varje församling ska ha ett arbetslag
- Punkt 9 Ekonomi i balans 2023, Denna modell sparar inga pengar

Minus:

- Att utveckla församlingsverksamheten är svårt om man ska klara sin bemanning själv. Det kommer att vara många små verksamheter och vi kan inte dra nytta av specialkompetenser och samarbetsvinster. I direktivet ska vi fundera över pastoratsövergripande verksamhet. Om det blir många "små" chefer över små enheter så gynnar inte det att vi kan arbeta pastoratsövergripande i vissa frågor. Det hämmar på så vis utvecklingen av verksamheten
- För lite bärkraft i församlingarna, för att lösa personalbemanningen under hela året. Redan idag behöver man gå in för varandra, stänga ner viss verksamhet under sommaren eller ta in vikarier utifrån. Det kommer bli ekonomiskt svårt och direktiven är att lösa bemanningen i enheterna.
- Svårt att få förtroendevalda till alla församlingsråd. Redan idag är det svårt att fylla alla platser för förtroendevalda.
- Direktiven är färre chefer. Detta förslag ger fler chefer. Man kan i och för sig tänka sig församlingar utan chefer om man har en annan arbetsorganisation är församlingsorganisation. Men direktiven förordar att församlingsindelningen och arbetsorganisationen sammanfaller.
- En ekonomi i balans kräver rätt mycket större åtgärder än detta förslag ger.

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			47 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

Förslag på 6 församlingar

Församling	Boende	Medlemmar	Procent medlemmar	Antal kyrkor/byggn	Antal medarb	Medl/anst inv/anst
Bergsjön	17540	2 121	12 %	1	10,5	212 1669
Kortedala	17334	4 505	25,9 %	1	11	427 1531
Nylöse	15747	6966	44,2 %	2 + försh+ kyrkskolan	9	814 1805
Gunnared	26522	3505	13,2 %	1	6,5	579 3975
Hjällbo/Hammarkullen	19906	1807	9 %	1 +1?	8	226 2488
Angered/Bergum	7330	3659	50 %	2+2 försh	6	659 1200

Hur fungerar 6 församlingar gentemot direktiven?

Fungerar ganska bra:

- Punkt 1 om FIN
- Punkt 3 om Huvudgudstjänst varje söndag i varje församling
- Punkt 8 om Geografiskt sammanhängande församlingar
- Punkt 10 om att det ska finna ett invigt kyrkorum i varje församling

Plus:

+ Bilden av den optimala församlingen är ofta en kyrka, en stadsdel och ett arbetslag. Med denna modell kan vi vara det för två församlingar; Bergsjön och Kortedala. De andra fyra församlingarna innefattar flera stadsdelar eller har flera kyrkor.

+ För tre av församlingarna så blir det inga förändringar alls, B,K,N. Där sitter man i orubbat bo.

+ Angereds församling blir 3 församlingar i stället för distrikt. De får församlingsherdar och församlingsråd.

DOKUMENT			SIDA
Församlingsindelingsutredning Nylöse Pastorat 2020			48 (48)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Barbro Hjort	2020-05-25	Ange beteckning	Ange organisation

Problematiskt:

- Punkt 2 Utveckling av GUDM, Nej, kan bli svårt med så små arbetslag
- Punkt 4 välfungerande och anpassad organisation, Nej, Svårt, för små arbetsgrupper
- Punkt 5 Tillräckligt stora arbetslag, nej
- Punkt 6 Tillräckligt med förtroendevalda, Nej, Svårt att få fram förtroendevalda till så många församlingsråd
- Punkt 7 Lagom antal chefer, Nej, blir många chefer om varje församling ska ha ett arbetslag
- Punkt 9 Ekonomi i balans 2023, Denna modell sparar inga pengar

Minus:

- Att utveckla församlingsverksamheten är svårt om man ska klara sin bemanning själv. Det kommer att vara många små verksamheter och vi kan inte dra nytta av specialkompetenser och samarbetsvinster. I direktivet ska vi fundera över pastoratsövergripande verksamhet. Om det blir många "små" chefer över små enheter så gynnar inte det att vi kan arbeta pastoratsövergripande i vissa frågor. Det hämmar på så vis utvecklingen av verksamheten
- För lite bärkraft i församlingarna, för att lösa personalbemanningen under hela året. Redan idag behöver man gå in för varandra, stänga ner viss verksamhet under sommaren eller ta in vikarier utifrån. Det kommer bli ekonomiskt svårt och direktiven är att lösa bemanningen i enheterna.
- Fler församlingsråd. Svårt att få förtroendevalda till alla församlingsråd. Redan idag är det svårt att fylla alla platser för förtroendevalda.
- Direktiven är färre chefer. Detta förslag ger fler chefer. Man kan i och för sig tänka sig församlingar utan chefer om man har en annan arbetsorganisation är församlingsorganisation. Men direktiven förordar att församlingsindelningen och arbetsorganisationen sammanfaller.
- En ekonomi i balans kräver rätt mycket större åtgärder än detta förslag ger.